

ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบ้านยาง

อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบ้านยาง
อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ชื่อประธานศูนย์ นายวัฒนา ใจชื่อ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางสาวภาณี เอี่ยมเทศ

ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

สังกัด สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

สถานที่ตั้ง เลขที่ 49 หมู่ 4 ตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000

พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : 600522.0 Y: 1531900.9

แบบถอดบทเรียน Smart Farmer ต้นแบบ
“ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก)
อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

ข้อมูลส่วนที่ ๑

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายวิวัฒนา ใจชื่อ

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๔๔ หมู่ ๔ ตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๓ ๑๓๔๒๑๔๔

พื้นที่ทำการเกษตร ๑๗ ไร่

พันธุ์พืชที่ปลูก ข้าวหอมปทุมธานี ๑

พันธุ์สัตว์ที่เลี้ยง -

การแปรรูป ข้าวหอมปทุมธานี ๑

ลักษณะการปลูก - เลี้ยง สวนผสม

รายได้เฉลี่ยต่อปี ๓๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งที่มาของรายได้ เงินเดือนประจำและขายสินค้าเกษตร

๑. ความรู้เฉพาะสาขา (เคล็ดลับหรือเทคนิคเฉพาะ)

๑.๑. การปรับปรุงบำรุงดิน

๑.๑.๑ ปุ๋ยพืชสด

คือการไถกลบหรือคลุมพืชที่ยังสด และมีสีเขียวอยู่ลงไปในดิน เพื่อปรับปรุงดินและเพิ่มธาตุอาหารให้แก่ดิน ซึ่งส่วนมากนิยมใช้พืชตระกูลถั่ว เนื่องจากมีปริมาณเป็นที่อยู่ของจุลินทรีย์ที่สามารถตรึงไนโตรเจนจากอากาศได้ ปุ๋ยพืชสดส่วนใหญ่จะประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ย่อยสลายได้รวดเร็ว มีประมาณ ๕๐-๘๐% เป็นส่วนที่ไถไถโรจนแก่พืชที่ปลูกตามมา อีกส่วนหนึ่งเป็นส่วนที่ย่อยสลายช้า จะช่วยเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน ชนิดของปุ๋ยพืชสด ได้แก่ พืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเขียว ถั่วพุ่ม ถั่วพรี ถั่วซอ ถั่วเหลือง ถั่วลิสง และถั่วอื่นๆ, ปอเทือง, กระถิน, แค, ชะอม, ถั่วดำ ตลอดจนพืชน้ำ เช่น จอก ผักตบชวา เป็นต้น มีวิธีการดังนี้

- ปลูกพืชหมุนเวียน โดยปลูกสลับกับพืชหลัก เช่น หลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้วก็ปลูกพืชปุ๋ยสด และไถกลบเมื่อพืชปุ๋ยสดเริ่มออกดอกจนถึงดอกบาน (ส่วนใหญ่ประมาณ ๔๕-๖๐ วัน) ซึ่งเป็นช่วงที่มีธาตุไนโตรเจนสูงสุด และน้ำหนักรากสูงด้วย ถ้าวางจนเก็บเกี่ยวเมล็ดแล้วไถกลบเศษพืชที่ยังเขียวอยู่ก็ได้ แต่จะได้ประโยชน์น้อยลง

- ปลูกก่อนปลูกข้าวประมาณ ๓ เดือน คือ ปลูกพืชปุ๋ยสดประมาณปลายเดือนเมษายน แล้วไถกลบปลายเดือนมิถุนายน แล้วจึงดำข้าวตาม

- ปลูกเป็นพืชแซม โดยปลูกแซมในแถวพืชหลัก เช่น ปลูกข้าวโพดแซมด้วยถั่วพรี เมื่อพืชปุ๋ยสดได้อายุพอแล้วก็สับกลบลงไปในดินเพื่อให้พืชหลักได้รับธาตุอาหาร

๑.๑.๒ การไถกลบเศษวัสดุ

คือ การนำเศษวัสดุเหลือใช้ เช่น ฟางและตอฟาง แฉาและเปลือกถั่วลิสง ใบและยอดอ้อย ใบไม้แห้ง แกลบ คายข้าว ซี้เส้อย กากอ้อย ซี้้อย ไถกลบลงในดินในระหว่างการเตรียมพื้นที่เพาะปลูก แล้วทิ้งไว้ระยะหนึ่ง เพื่อให้เกิดกระบวนการย่อยสลายวัสดุในดินก่อนที่จะทำการเพาะปลูกต่อไป มีวิธีการดังนี้

- หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วควรทิ้งเศษพืชไว้ในแปลงเพื่อรักษาผิวหน้าดิน ก่อนทำการเพาะปลูกประมาณ ๑ เดือน ก็ทำการไถกลบเศษวัสดุ ซึ่งอาจมีการนำเศษวัสดุนอกแปลงมาเพิ่มเติมด้วย ในพื้นที่ทำนา
- หลังจากไถกลบแล้ว ๑ เดือน จึงทำการปล่อยน้ำเข้านาเพื่อเตรียมตัวต่อไป ในพื้นที่ที่มีการปลูกพืชหมุนเวียนตลอด เศษพืชแต่ละชนิดก็ทำการไถกลบก่อนปลูกพืชต่อไป

ประโยชน์

- ๑) เพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน และช่วยปรับปรุงสภาพดิน
- ๒) รักษาความเป็นกรดต่างของดินให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับพืช
- ๓) เพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน
- ๔) ลดการสูญเสียธาตุอาหารในดิน ซึ่งจะติดไปกับเศษพืชที่ถูกเผาหรือนำออกจากแปลงถ้าไม่มีการไถกลบ
- ๕) เพิ่มกิจกรรมของจุลินทรีย์ในดิน และลดปริมาณศัตรูพืชในดิน
- ๖) เพิ่มผลผลิตพืชที่เพาะปลูก

๒. การจัดการปัจจัยการผลิต

การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าว

- การเรียนรู้เรื่องเทคนิคการคัดเลือกพันธุ์ข้าวจะทำให้ชาวนาได้สายพันธุ์ข้าวที่มีความบริสุทธิ์ทางสายพันธุ์ มีความสม่ำเสมอทั้งคุณภาพและรสชาติการหุงต้ม สามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น หากมีการปรับเปลี่ยนเป็นการทำนาแบบไม่ใช้สารเคมีก็จะทำให้ลดต้นทุนการทำนาลง การคัดเลือกพันธุ์ข้าวมีหลายวิธีการคัดเลือกพันธุ์ข้าวแบบดั้งเดิม คือการคัดเลือกข้าวจากแปลงนาที่ไม่มีโรคและแมลงรบกวน ไม่มีข้าวพันธุ์อื่นขึ้นปน และการคัดเลือกเก็บรวงที่สมบูรณ์ไว้สำหรับทำพันธุ์ สามารถเพิ่มผลผลิตข้าวต่อพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เทคนิคการคัดเลือกพันธุ์ข้าวจากรวง และการคัดเลือกพันธุ์ข้าวจากแปลงนา แต่ละเทคนิคมีขั้นตอนดังนี้

๑. การคัดเลือกพันธุ์ข้าวจากรวง

- ๑.๑ เกี่ยวกับพันธุ์ข้าวที่ต้องการในแปลงนา โดยเลือกต้นที่ห่างจากพันธุ์อื่นๆ

๑-๒ เมตร ตามปริมาณที่ต้องการ

- ๑.๒ นำรวงข้าวที่เกี่ยวมาแล้วมาฝัดแดด ๒-๓ แดด
- ๑.๓ หลังจากนั้นก็มาคัดเลือกรวงที่มีลักษณะรวงใหญ่ ยาว เมล็ดสมบูรณ์ ไม่มีร่องรอยของโรคหรือแมลงรบกวน
- ๑.๔ นำรวงที่คัดเลือกล้างแล้วมาวัดรวมกัน ตากแดด ๑-๒ แดด แล้วจัดเก็บใส่ถุงเพื่อนำไปขายพันธุ์ต่อไป
๒. การคัดพันธุ์ข้าวในแปลงนา
- ๒.๑. เลือกแปลงนาที่มีข้าวเจริญเติบโตดีไม่มีโรคและแมลงรบกวน
- ๒.๒ ไม่มีข้าวพันธุ์อื่น ขึ้นมาปน
- ๒.๓ เลือกเก็บรวงที่มีการติดเมล็ดดีตั้งแต่รวงยาวคอรวงใหญ่มีลักษณะตรงตามแต่ละพันธุ์ที่เลือกเก็บ
- ๒.๔ ในการเก็บเกี่ยวเพื่อทำพันธุ์นั้น ให้เกี่ยวรวงข้าวที่อยู่ห่างจากขอบแปลงข้างละ ๑ เมตร เพื่อป้องกันการปนกับข้าวอื่นๆเก็บประมาณ ๒๐๐ รวง ต่อหนึ่งพันธุ์หรือให้เพียงพอกับความต้องการในแต่ละพันธุ์
- ๒.๕ นำรวงข้าวไปนวดหรือตากแดด ประมาณ ๑-๒ แดด หรือ ความชื้น ประมาณ ๑๔% หลังจากนั้นบรรจุเมล็ดในภาชนะที่ระบายอากาศได้ดี เช่น ถุงผ้า กระสอบ เป็นต้น
- ๒.๖ เขียนชื่อพันธุ์ อายุการเก็บเกี่ยว
- * การทำเช่นนี้ ๑-๒ ฤดูการผลิต จะทำให้เกษตรกรสามารถรักษาคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดีไว้ได้ หรืออาจได้ข้าวสายพันธุ์ใหม่จากการคัดเลือกเช่นนี้ได้

๓.การผลิต /การปลูก /การเลี้ยง

- ๓.๑ เทคนิคการปลูก
- หว่านข้าวใช้เมล็ดพันธุ์อัตรา ๒๐-๒๕ กิโลกรัม/ไร่ โดยทำการแช่เมล็ดพันธุ์ด้วยไตรโคเดอร์มา ๑ สัปดาห์ก่อนปลูก เพื่อป้องกันโรคเน่า ไม่ต้องหว่านหนาแน่นมากเพื่อจะได้ข้าวกอใหญ่และลดต้นทุน
 - ข้าวปลูกอายุ(๒๐-๒๕วัน) ใส่ปุ๋ยสังเคราะห์ตามความต้องการของข้าวช่วงขณะนั้น แต่ไม่ต้องใส่มากถึงต้นจะไม่สวย เขียว เท่าแปลงอื่นที่ไม่ต้องเครียด สูตรแม่ปุ๋ยคือ ๔๖-๐-๐ , ๐-๐-๖๐ ,๑๘-๔๖-๐ ช่วงนี้ข้าวจะเริ่มแตกกอ
 - ปล่อยให้ดินแห้งบางช่วง ที่ข้าวอายุ ๓๕-๔๕ วัน เพื่อเวลาเกี่ยวข้าวจะได้ไม่ห่อ
 - ข้าวอายุ ๕๐-๕๕ วัน ก็หว่านปุ๋ย สูตร เช่น ๑๖-๑๖-๘ หรือ ๒๐-๒๐-๘ ก็ได้อัตรา ๑๕ กิโลกรัม/ไร่ พอข้าวได้ประมาณ ๖๐-๖๕ วันข้าวจะเริ่มท้อง
 - ข้าวอายุ ๗๕-๘๐วันข้าวจะออกทรงหมด ช่วงข้าวตากเกสรก่อนเข้านํ้าม ใส่ปุ๋ยสังเคราะห์ตามความต้องการของข้าวช่วงขณะนั้น เน้น แม่ปุ๋ย ๐-๐-๖๐ และ ๑๘-๔๖-๐
 - ระหว่างปลูกข้าวหมั่นตรวจดูแมลงโรค ถ้าพบการรบกวนจากแมลง จะใช้สารหมักสมุนไพรแมลงฉีดพ่นสลับกับฉีดพ่นบิวเวอร์เรีย

- การกำจัดวัชพืช ใช้การเก็บหญ้าวัชพืชโดยใช้เคียวเกี่ยวที่โคนต้นเพื่อไม่ให้วัชพืชแตกกอขึ้นมาอีกได้

๔. การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่า

- จาการมารับซื้อข้าวที่โรงสีรับซื้อให้ราคาถูก นายวัฒนา ใจซื่อ จึงได้นำข้าวสารมาแปรรูป สีขายเป็นข้าวกล้องขายในชุมชนและนอกชุมชนทำให้ได้ราคาดีกว่าขายข้าวเปลือกให้โรงสี และขายเป็นพันธุ์ข้าวเปลือกซึ่งมีการคัดเลือกพันธุ์ข้าวตั้งแต่ขั้นตอนการปลูก ราคาพันธุ์ข้าว ๑ กระสอบ/๕๕๐ (กระสอบละ ๒๕ กิโลกรัม)

๕. การตลาด

- หาดตลาดเอง
- จำหน่ายสู่ผู้บริโภคโดยตรง
- การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ แล้วตลาดจะเข้ามาหาเอง

๖. อื่นๆ

๖.๑ แนวคิดในการทำงานการเกษตร

- มีใจรักในงานที่ทำ
- อดทน มีความซื่อสัตย์กับตนเอง
- เปิดใจยอมรับความรู้ใหม่ เรียนรู้และลงมือปฏิบัติ
- สร้างแรงจูงใจให้คนในชุมชน ให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปเป็นแนวทางในการทำการเกษตรของตนเอง

๖.๒ คติพจน์ในการปฏิบัติงานปฏิบัติงาน

เน้นการรักษาสมดุลธรรมชาติ รักษาสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักการหมั่นดินเข้าช่วยในการดูแล

รักษาดิน “เลี้ยงดิน ให้ดินเลี้ยงพืช”

๖.๓ ผลงานและความสำเร็จของผลงาน

เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยสังคดและสารชีวภัณฑ์ในนาข้าว ในตำบลบ้านยาง และเป็นที่ยอมรับของเกษตรกรทั่วไปทั้งในและนอกพื้นที่ด้านการผลิตข้าวพันธุ์ที่มีคุณภาพ

๖.๔ ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในด้านต่างๆ

มีความมั่นใจ เสียสละและจิตอาสา สำหรับเกษตรกรในชุมชน ให้ที่ดินที่บ้านเป็นประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งมีการจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ต่างๆของคนในชุมชน ดังนี้

- เป็นศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านยาง
- เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยสังคดและสารชีวภัณฑ์ในนาข้าว ในตำบลบ้านยาง และเป็นที่ยอมรับของเกษตรกรทั่วไปทั้งในและนอกพื้นที่ด้านการผลิตข้าวพันธุ์ที่มีคุณภาพ
- เป็นศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนและศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน
- เป็นประธานศูนย์ข้าวชุมชน กลุ่มมีการระดมความคิด แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปลูกข้าว

ข้อมูลส่วน ที่ ๒

๑. ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม (ข้าว)
ชื่อประธานศูนย์ นายวัฒนา ใจชื่อ
สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ ๔๔ หมู่ ๔ ตำบลบ้านยาง อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
พิกัดทางภูมิศาสตร์ X : ๖๐๐๕๒๒.๐ Y: ๑๕๓๑๔๐๐.๔

๒.ชื่อฐานการเรียนรู้

ฐานการเรียนรู้		สถานภาพของฐานเรียนรู้		
		มีของจริงเรียนรู้ได้ตลอด	มีฐานเรียนรู้จริงแต่ต้องปรับปรุง	ไม่มีฐานการเรียนรู้
๑	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	✓		
๒	น้ำหมักชีวภาพและสารชีวภัณฑ์	✓		
๓	แปลงสาธิต ข้าว , ไม้ผล	✓		
๔	การแปรรูป	✓		
๕	การตลาด /เครือข่าย	✓		

๓. เทคโนโลยีหรือองค์ความรู้ของเกษตรกรที่ใช้ในฐานการเรียนรู้/วิธีใช้

- การผลิตน้ำหมักชีวภาพ ขนาดถัง ๒๐๐ ลิตร ส่วนผสมประกอบด้วย หอยเชอรี่ป่นละเอียด ๕๐ กิโลกรัม กากน้ำตาล ๒๐ กิโลกรัม เปสติกส์ประเภท ๑๐ กิโลกรัม ผลไม้ เช่น กกล้วย พัก แฟง แดงกว่า ๕ กิโลกรัม น้ำมะพร้าว ๑๐ กิโลกรัมหมักทิ้งไว้ ๑ เดือนครึ่ง คนทุก ๑๕ วัน วิธีใช้ ใช้ปรับสภาพดินใส่ตอนเตรียมดินทำเหือก ย่อยสลายฟาง
- การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา ส่วนผสมประกอบด้วยกากน้ำตาล ๑ กิโลกรัม น้ำเปล่า ๑๐ ลิตร เชื้อไตรโคเดอร์มา ๑ ขวดผสมให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ในร่ม ๔๘ ชั่วโมง ไม่ต้องปิดฝา ใช้รักษาโรคเชื้อราที่ราก ใช้แช่เมล็ดพันธุ์ โดยราดที่ปากกระสอบ ขณะแช่ข้าวรอหวานน้ำตาม
- การผลิตเชื้อราบีเวอร์เรีย ส่วนผสมประกอบด้วย เชื้อบีเวอร์เรีย ๒ ถุง ผสมน้ำ ๒๐ - ๒๕ ลิตร และสารจับใบ ฉีดพ่นอายุข้าวช่วงแตกกอ เพื่อ ป้องกันแมลงศัตรูข้าว
- การผลิตน้ำส้มควันไม้ ฉีดในนาข้าวใช้ไม่สะดวก ใช้เหล็ก กระถินณรงค์ และไฟ นำมาเผา เพื่อทำน้ำส้มควันไม้ขายการใช้ในนาได้ทุกช่วงเพื่อกันแมลงรบกวน อัตราที่ใช้ น้ำส้มควันไม้ ๑๐๐ - ๒๐๐ ซีซี ผสมน้ำ ๕ ลิตร

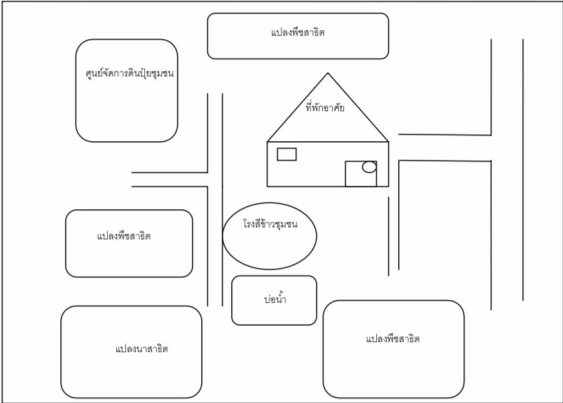
การทำนาโดยเน้นการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

หลังจากการเก็บเกี่ยว ทำการเตรียมดินโดยการตากดิน ๒ อาทิตย์ ไขน้ำเข้านา หว่านถั่วพุ่มและถั่วพราง ทั้งไว้ถั่วสูง ประมาณ ๑ เมตรเริ่มมีดอกตูม ไถครบ ตีเทือกพร้อมพรางและรดน้ำหมักชีวภาพ ใส่ปุ๋ยหมักเลือกใส่แปลงที่เป็นกรดจัด โดยการนำดินไปวิเคราะห์ค่าความเป็นกรด-ด่าง ด้วยตนเอง อัตราที่ใช้ กระจบละ ๒๕ กิโลกรัม ใส่ ๒๐๐ กรัมต่อไร่ ใส่ ๑ ครั้ง หยุดใส่ ๒ รุ่น แต่มีการตรวจสภาพดินทุกครั้ง เลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดี โดยการแช่เมล็ดพันธุ์พร้อมไตรโคเดอร์มา น้ำที่เหลือจากการแช่เมล็ดพันธุ์นำมาใส่ลงนา หว่านน้าตม ไขน้ำออกจากนา ให้แห้ง ๑๐ วัน กำจัดวัชพืช ผิด แกมมิก คุ่มฆ่าหญ้า หลังจากนั้น ๓ วัน วิตน้ำเข้านา แล้วตามธรรมชาติ อายุข้าว ๒๐ - ๒๕ วัน หว่านปุ๋ยครั้งแรก ใช้ปุ๋ยยูเรียสูตร ๔๖-๐-๐ ข้าวแตกกอครั้งแรก ผิดสารบิวเวอร์เรีย ป้องกันมวนเขียวตูดไข่ อายุข้าว ๕๐-๕๕วัน ซอดอก ใส่ปุ๋ย ๑๖-๒๐-๐ และปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ และฮอร์โมนช่วยอาหารเสริม อายุข้าวใบธง ๗๕ - ๘๐ วัน ผิดสารไตรโคเดอร์มาคอรวง เมื่อข้าวอายุ ๘๐-๙๐ ผิดฮอร์โมนเร่งสร้างแป้งสร้าง

๔. มีแนวคิดในการจะพัฒนาการเรียนรู้อย่างไรให้สามารถศึกษาเรียนรู้ได้ตลอด

๑. มีการวางแผนการดำเนินงานภายใน ศพก.
๒. มีการระดมความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มและร่วมกันหาแนวทางการพัฒนากลุ่มร่วมกัน
๓. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆในการขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนทั้งความรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ และปัจจัยการผลิต

๕. ผังฟาร์มและที่ตั้งฐานเรียนรู้

ข้อมูลส่วนที่ ๓

ที่มาของข้อมูล (ผู้ถอดองค์ความรู้)

๑. ชื่อ นางสาวสุภาวดี ขำอ้อม ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๒. ชื่อ นางสาวภาวดี เอี่ยมเทศ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

วันเดือนปีที่ถอดองค์ความรู้ : วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙

แนวทางการจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน

ปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกินของเกษตรกร เป็นปัญหาสำคัญยิ่งในปัจจุบัน และการประกอบอาชีพทางการเกษตรโดยเฉพาะในเขตที่ใช้ป่าเป็นทำนาเป็นหลัก เกษตรกรจะมีความเสี่ยงสูง เป็นเหตุให้ผลผลิตข้าวอยู่ในระดับต่ำ ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ด้วยพระอัจฉริยะในการแก้ปัญหา จึงได้พระราชทาน "ทฤษฎีใหม่" ให้ดำเนินการในพื้นที่ทำกินที่มีขนาดเล็ก ประมาณ ๑๕ ไร่ ด้วยวิธีการจัดการทรัพยากรระดับไร่นาอย่างเหมาะสม ด้วยการจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยให้มีการจัดสร้างแหล่งน้ำในที่ดินสำหรับการทำการเกษตรแบบผสมผสานอย่างได้ผล เพื่อให้เกษตรกรสามารถเลี้ยงตัวเองได้ ให้มีรายได้ไว้ใช้จ่ายและมีอาหารไว้บริโภคตลอดปี (กรมวิชาการ, ๒๕๓๙: ๗๗) ซึ่งได้ดำเนินการอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เพื่อการผลิตทางเกษตรกรรมที่ยั่งยืนสำหรับเกษตรกรชาวไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำรัสว่า " ...ถึงบอกว่าเศรษฐกิจพอเพียง และทฤษฎีใหม่ สองอย่างนี้จะทำความเจริญแก่ประเทศได้ แต่ต้องมีความเพียร แล้วต้องอดทน ต้องไม่ใจร้อน..."

นายวัฒนา ใจชื่อ เป็นเกษตรกรไทยอีกคนที่ยึดปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และทฤษฎีใหม่ ควบคู่กันในการดำเนินชีวิต โดยแบ่งพื้นที่ออกตามความเหมาะสม ของเขตชลประทาน ในจังหวัดนครปฐมที่มีน้ำตลอดทั้งปีบนพื้นที่ดินของตนเอง ๑๗ ไร่ ดังนี้

๑. พื้นที่ปลูกข้าว ๘ ไร่
ปลูกข้าวพันธุ์ปทุมธานี ๑ เพื่อใช้เป็นพันธุ์ข้าวจำหน่ายให้เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงและผู้สนใจ อีกทั้งยังเป็นข้าวที่สามารถรับประทานได้ด้วย ซึ่งหากเกษตรกรท่านใดสนใจซื้อรับประทาน ก็สามารถซื้อได้ในราคาข้าวสาร ๒๕ บาท/กก.

ในฤดูแล้งก็จะปลูกถั่วเขียว ๑ รอบ ตามด้วยปอเพื่ออีกหนึ่งครั้งเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

๒. แปลงปลูกฝรั่ง ๔ ไร่

เพื่อเป็นรายได้ประจำ เก็บขายทุกวัน

๓. ลานตากผลผลิต ๒ งาน

ลานเอนกประสงค์เป็นทั้งสนามเด็กเล่นและลานตากผลผลิตสร้างความอบอุ่นในครอบครัว

๔. พืชผัก สวนผสม ๖ งาน

ปลูกพืชผักสวนครัวเพื่อไว้บริโภคในครัวเรือน ปลอดภัยจากสารเคมี เช่น ช่า ตะไคร้ มะกรูด มะละกอ มะนาว มะพร้าว พริก กระเพรา กลัวย ชะอม มะม่วงหาว ต้นหอม ชะพลู เป็นต้น

๕. ปอเก็บน้ำ ๒ งาน

เพื่อเก็บน้ำไว้รดพืชผักด้านการเกษตร ในช่วงที่น้ำขาดหากน้ำในคลองขอยยังไม่ถึง และยังเลี้ยงปลาไว้บริโภคด้วย

๖. อื่นๆ

นอกจากนี้ยังทำน้ำหมักสมุนไพรไล่แมลงเพื่อลดการใช้สารเคมีอีกด้วย

โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จัดทำโดย

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครปฐม

เบอร์โทรศัพท์-โทรสาร ๐๓๔-๒๕๒๗๕๓

e-mail muangpathom@doae.go.th